

2019-09-13

Dnr 2425-18

Havs- och vatten myndigheten
Box 11930
404 39 Göteborg

e-post: havochvatten@havochvatten.se
jonas.svensson@havochvatten.se

YTTRANDE FRÅN FORTUM SVERIGE AB

Yttrande avseende revidering av HVMFS 2017:20 och 2013:19

Fortum vill härmed i anslutning till de detaljerade författningskommentarer som lämnas i excelformat ta tillfället att ge mer allmänna och övergripande kommentarer med anledning av de revideringar som nu föreslås i Havs författningssamling.

Målet för de föreslagna revideringarna är eller borde vara att säkerställa efterlevnaden av ramvattendirektivet, RDV, svensk miljölagstiftning inklusive förordning samt politiska beslut. Detta har bland annat kommit till uttryck i Prop. 2017/18:243 *"Berörda myndigheter ska – i ljuset av förslaget om att ramdirektivet för vattens undantagsmöjligheter ska tillämpas fullt ut – få i uppdrag att utveckla sitt vägledande material, som ska vara vägledande för bl.a. vattenmyndigheterna, vad gäller bedömningsgrunder, vad som kan anses vara en samhällsnyttig verksamhet, statusklassning och kraftigt modifierade vatten samt se över föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten "*.

De nu föreslagna författningstexterna ställer, i konflikt med politiska beslut, mer långtgående krav än RDV och Vattenförvaltningsförordningen, VFF. Detta gäller både processen för utpekande av kraftigt modifierade vattenförekomster och definitionen av maximal ekologisk potential, MEP. Det är osäkert om vi får fler KMV utpekanden samtidigt som värdet av KMV utpekande riskerar att urholkas.

Enkelt uttryckt, när omprövningen av vattenkraften väl är genomförd, är en fortsatt hög produktion av vattenkraft helt central i ett förnybart energisystem. Detta förutsätter ett regelverk som säkerställer att vattenförekomster som är påverkade av vattenkraft klassas som kraftigt modifierade, KMV. Vidare förutsätter det att god ekologisk potential, GEP, får en definition som gör att det inte behövs undantag för att säkra vattenkraftproduktionen. Svensk vattenkraft kan inte vara långsiktigt beroende av undantag från gällande norm, vilket är fallet med den nu föreslagna författningen.

2019-09-15

Trots att vissa förbättringar föreslås vad gäller krav på dokumentation och expert-/rimlighetsbedömningar så adresseras inte underliggande grundproblematik tillräckligt. Expertbedömningar är mer regel än undantag eftersom det inte finns tillräckliga resurser för övervakning och insamling av mätdata. Det får antas att expertbedömningar under överskådlig framtid kommer att utgöra det huvudsakliga tillvägagångssättet. Mot denna bakgrund är det av stor vikt att grunderna för expertbedömningar redovisas utförligt och transparent.

Oavsett metod för klassificering så är svårigheten med att bedöma och fastställa referensförhållanden i många fall påtagliga. Dessutom kan såväl metodik som vetenskaplig grund för tillämpning av vissa bedömningsgrunder, klassgränsindelning med mera ifrågasättas. Fortum delar Havs uppfattning om att det finns brister i bedömningsgrunderna. Konsekvensen av detta är att de nu föreslagna bilagorna borde flytta till vägledning.

Konsekvenserna av en starkare koppling mellan miljökvalitetsnormer och kraven för gynnsam bevarandestatus i Natura 2000 områden är enligt vår uppfattning sannolikt kraftigt underskattade. Detta kan få omfattande negativa effekter på förutsättningarna för att bedriva vattenkraftproduktion. Eventuella tveksamheter och felaktigheter som dessa föreskrifter kan ge upphov till vad gäller klassificering och normsättning kommer att påverka vattenkraftproduktionen negativt och oförutsägbart.

Vi kan inte se hur det regelverk som nu tas fram möjliggör en nödvändig utveckling av vattenkraften. Det nu liggande förslaget leder till en situation där befintlig vattenkraft till stor del kommer att vara beroende av undantag för fortsatt drift. Det finns med andra ord en stor osäkerhet avseende möjligheten att erhålla undantag för modernisering och utbyggnad.

Trots goda intentioner vad gäller att förbättra tydlighet och transparens upplever vi fortfarande att föreskrifterna är svårtolkade. Detta beror till stor del på att tolkning av föreskrifterna kräver ett stort antal korsreferenser till såväl lag och förordning samt vägledande material i form av allmänna råd.

Fortum Sverige AB:s handläggare i detta ärende är Jens Bjöörn,
tel. 0702-98 41 25, e-mail: jens.bjoorn@fortum.com

Med vänlig hälsning

FORTUM SVERIGE AB

Toni Kekkinen
VD Fortum Sverige AB